

A Study of Morality: What Does the Bible Teach?

by Tim Hegg

TorahResource.com © 2004 All rights reserved

The wonderful thing about Torah communities is that new questions are constantly being asked. This is not only because people who are striving to live out the ways and precepts of Torah have come to appreciate a Hebraic perspective on life, but also because we realize that some of what we were taught in the past was just plain wrong. We find ourselves reasoning this way: "if I was taught that the Torah was bad, and now I realize that it is supremely good, what else was I taught that was merely the traditions of men, but not the teaching of the Holy One of Israel?" So we find ourselves asking "where does it say that," or "is that clearly taught in the Scriptures?"

One area that seems to foster questions is that of basic morality. And specifically what constitutes the boundaries between moral and immoral. For instance, we have it as a long standing teaching of the church that sex before marriage is wrong. But do the Scriptures teach this? Is it okay for consenting adults to engage in sexual relationships as long as they don't do so with someone who is married? What exactly constitutes "fornication." And what exactly is "adultery?" Is polygamy really wrong, or is that just what the church decided?

Obviously, I don't intend in this short essay to tackle all of these questions. But I'd like to share some brief thoughts on this issue of sex outside of marriage. What does the Bible (Tanach and Apostolic Scriptures) have to say about the sexual relationship between a man and a woman? Is there any permissible sexual relations outside of marriage, or is marriage the only ordained union between a man and a woman?

Een moraalstudie: Wat Leert de Bijbel?

door Tim Hegg

TorahResource.com © 2004 Alle rechten voorbehouden

Het prachtige van Toragemeenschappen is dat voortdurend nieuwe vragen worden gesteld. Dit is niet alleen omdat de mensen die ernaar streven om volgens de wegen en voorschriften van de Thora te leven een Hebreeuwse perspectief op het leven zijn gaan waarderen, maar ook omdat we ons realiseren dat een deel van wat ons in het verleden geleerd werd, gewoon verkeerd was. We redeneren nu op deze manier: "als ik leerde dat de Torah slecht was, en me nu realiseer dat ze geweldig goed is, wat was wat ik leerde anders dan slechts de tradities van mensen, maar niet de leer van de Heilige van Israël?" Zo vragen we ons af "waar staat dat" of "wordt dat duidelijk in de Schrift geleerd?"

Eén terrein dat vragen lijkt te bevorderen is dat van de gewone moraal. En in het bijzonder wat de grenzen betreft tussen moreel en immoreel. Zo hebben we lange tijd van de kerk geleerd dat seks voor het huwelijk verkeerd is. Maar leert de Schrift dit? Is het oké om meerderjarigen toe te staan om seksuele relaties aan te gaan, zolang ze dat niet doen met iemand die getrouwd is? Wat is precies "hoererij." En wat is precies "overspel?" Is polygamie echt verkeerd, of is dat enkel maar wat de kerk besliste?

Uiteraard is het in dit korte essay niet mijn bedoeling om op al deze vragen in te gaan. Maar ik zou graag enkele korte gedachten delen over deze kwestie van seks buiten het huwelijk. Wat heeft de Bijbel (Tenach en apostolische Schriften) te zeggen over de seksuele relatie tussen een man en een vrouw? Is er een toelaatbare seksuele relatie buiten het huwelijk, of is het huwelijk de enige beschikte gemeenschap tussen een man en een vrouw?

The Torah

The first male/female relationship spoken of in the Torah is that of Adam and Chavah (Eve). God brings Chavah to Adam indicating that He had fashioned her as a companion for him. Adam's response is one of poetic joy (Gen 2:23): "This is now bone of my bones, and flesh of my flesh; she shall be called Woman, because she was taken out of Man."

The word translated "now" is *hapa'am*, and gives an added sense not conveyed by the English.

Pa'am relates to things that reoccur or that come in successive intervals. Thus, Adam, who had looked over all the animals and categorized them by giving each its name, failed to find a companion suitable for himself. When he is introduced to Chavah, he says, "This is *now* bone of my bones and flesh of my flesh..." or we could paraphrase: "I looked and looked, but at long last this is bone of my bone and flesh of my flesh." Chavah and Adam were made for each other by the Creator.

This first mention of the male/female relationship is captured by Moses as a fitting place to interject a theological axiom of ethics (Gen 2:24): "For this reason a man shall leave his father and his mother, and be joined to his wife; and they shall become one flesh." For what reason? What is the foundational truth upon which Moses makes this categorical principle? It is that male and female as God created them were made for each other.

But the relationship that is engendered between man and woman is one of leaving father and mother, and being joined to one's wife (the Hebrew has no special term for "wife," but designates a wife as "his woman", *'ishto*). The "leaving" involves a shift in relationship. Whereas before the man was reckoned legally within the context of his immediate family, and directly under the authority of his parents, "leaving" that arrangement renders the man legally responsible. But the leaving is paralleled with "joining."

De Tora

De eerste man-vrouw relatie waarvan in de Thora wordt gesproken is die van Adam en Chavah (Eva). God brengt Chavah tot Adam waaruit blijkt dat Hij haar als een metgezel voor hem had voorbereid. Adam's reactie is er een van poëtische vreugde (Gen 2:23): "Dit is nu eindelijk been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees, ze zal Vrouw heten, omdat zij uit de Man werd genomen." Het woord als "nu" vertaald, is *hapa'am*, en geeft een extra gevoel dat niet door het Nederlands wordt overgebracht. *Pa'am* betreft zaken die terugkeren of die met intervallen na elkaar komen. Adam, die dus naar alle dieren had gekeken en ze gecategoriseerd door ze elk hun naam te geven, slaagde er niet in een geschikte metgezel voor zichzelf te vinden. Wanneer hij aan Chavah wordt voorgesteld, zegt hij: "Dit is *nu* eindelijk been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees ...," of we kunnen parafraseren: "Ik keek en keek, maar ten langen leste is dit been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees." Chavah en Adam waren door de Schepper voor elkaar gemaakt. Deze eerste vermelding van de man-vrouw relatie is door Mozes opgepakt als een passende plek om een ethisch theologische axioma in te voegen (Gen. 2:24): "Om deze reden zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten, en zij zullen tot een vlees worden ". Om welke reden? Wat is de fundamentele waarheid waarop Mozes dit categorisch principe vaststelt? Het is dat mannelijke en vrouwelijke zoals God hen schiep voor elkaar waren gemaakt. Maar de relatie die tussen man en vrouw wordt bewerkstelligd, is er een vader en moeder verlaten, en tot z'n vrouw samengevoegd worden (het Hebreeuws heeft geen speciale term voor "vrouw", maar duidt een vrouw aan als "zijn vrouw", *'ishto*). Het "verlaten" impliceert een relatie verschuiving. Terwijl de man daarvoor wettelijk binnen de context van zijn directe familie werd gerekend, en rechtstreeks onder het gezag van zijn ouders, maakt deze regeling "verlaten" de man wettelijk verantwoordelijk. Maar het vertrekken gaat samen met "samenvoegen."

The word is, *dabaq*, "to cling," "to latch onto," and envisions a union of the man and the woman in a covenant sense. This is demonstrated by the use of *dabaq* in Deut 10:20, "You shall fear the Lord your God; you shall serve Him and cling to Him, and you shall swear by His name." This covenant sense of "clinging to" means that one is so attached to one's covenant partner that there is no sense of divided loyalty. Even as Israel was not to divide her heart between other gods and the one true God, so the man was to cling to his wife in a relationship of exclusivity.

It is to this first basic principle of male/female relationship (Gen 2:24) that Yeshua refers when confronted by His colleagues regarding the issue of divorce. His view, based upon Gen 2:24, is that "what God has joined together, let no man separate." In other words, the *dabaq* of Gen 2:24 is viewed by Yeshua as a covenant established by oath which should not be dissolved. (His further teaching on this subject allowed for divorce where a matter of "fornication" [*porneia*] is involved.) The relationship of man and woman, then, built upon this foundation of the Torah precept, is one of exclusivity — one man and one woman, joined together exclusively to each other. This basic tenant of the male/female relationship thus expected that a man and a woman would remain free from sexual relations until they came together in this covenant relationship we call marriage. There was not to be any "clinging" to a woman before marriage. Thus, a woman was to be a virgin when she married. Consider the text of Deut 22:13-21:

13 "If any man takes a wife and goes in to her and then turns against her, 14 and charges her with shameful deeds and publicly defames her, and says, 'I took this woman, but when I came near her, I did not find her a virgin,' 15 then the girl's father and her mother shall take and bring out the evidence of the girl's virginity to the elders of the city at the gate. 16 "The girl's father shall say to the elders, 'I gave my daughter to this man for a wife, but he turned against her; 17 and behold, he has charged her with shameful deeds, saying, "I did not find your daughter a virgin." But this is the evidence of my daughter's virginity.' And they shall spread the garment before the elders of the city. 18 "So the elders of that city shall take the man and chastise him,

Het woord is *dabaq*, "vastkleven", "vergrendelen," en heeft een vereniging van de man en de vrouw in een convenant zin op het oog. Dit wordt aangetoond door het gebruik van *dabaq* in Deut.10:20, "Gij zult de Heer, uw God, vrezen; gij zult Hem dienen en aan Hem vastklampen, en gij zult bij Zijn naam zweren." Dit convenant gevoel van "zich vastklampen aan" betekent dat men zo gehecht is aan z'n convenant partner dat er geen spoor van gedeelde loyaliteit is. Op dezelfde wijze als Israël haar hart niet mocht verdelen tussen andere goden en de ene ware God, zo moest de man ding aan zijn vrouw in een relatie van exclusiviteit.

Het is naar dit eerste basisprincipe van de man-vrouw relatie (Gen 2:24) dat Yeshua verwijst wanneer Hij door zijn collega's wordt geconfronteerd aangaande de kwestie van de echtscheiding. Zijn visie, gebaseerd op Gen 2:24, is "laat geen mens scheiden wat God heeft samengevoegd." M.a.w., de *dabaq* van Gen 2:24 wordt door Yeshua gezien als een onder ede opgesteld verbond dat niet zou mogen ontbonden worden. (Zijn verdere onderwijs over dit onderwerp stond echtscheiding toe wanneer een kwestie van "ontucht" [*porneia*] mee gepaard gaat). De relatie van man en vrouw, dus, gebouwd op dit fundament van het Thora gebod, is er één van exclusiviteit – één man en één vrouw, uitsluitend aan elkaar verbonden. Deze fundamentele huurder van de man-vrouw relatie verwacht dus dat een man en een vrouw vrij zouden blijven van seksuele relaties, totdat zij samen kwamen in deze verbondsrelatie die we huwelijk noemen. Er mocht vóór het huwelijk geen "vasthaken" aan een vrouw zijn. Een vrouw moest dus toen trouwde een maagd zijn. Overdenk de tekst van Deut.22:13-21:

13 Wanneer een man een vrouw zal genomen hebben, en tot haar ingegaan zijnde, haar alsdan zal haten, 14 En haar oorzaak van naspraak zal opleggen, en een kwade naam over haar uitbrengen, en zeggen: Deze vrouw heb ik genomen, en ben tot haar genaderd, maar heb de maagdom aan haar niet gevonden; 15 Dan zullen de vader van deze jonge dochter en haar moeder nemen, en tot de oudsten der stad aan de poort uitbrengen, de maagdom van deze jonge vrouw. 16 En de vader van de jonge dochter zal tot de oudsten zeggen: Ik heb mijn dochter aan deze man gegeven tot een vrouw; maar hij heeft haar gehaat; 17 En ziet, hij heeft oorzaak van opspraak gegeven, zeggende: Ik heb de maagdom aan uw dochter niet gevonden; dit nu is de maagdom van mijn dochter. En zij zullen het kleed voor het aangezicht van de oudsten der stad uitspreiden. 18 Dan zullen de oudsten van die stad die man nemen, en hem kastijden;

19 and they shall fine him a hundred shekels of silver and give it to the girl's father, because he publicly defamed a virgin of Israel. And she shall remain his wife; he cannot divorce her all his days. 20 "But if this charge is true, that the girl was not found a virgin, 21 then they shall bring out the girl to the doorway of her father's house, and the men of her city shall stone her to death because she has committed an act of folly in Israel by playing the harlot in her father's house; thus you shall purge the evil from among you.

There are a number of issues with this text which have no ready answers. For instance, how is it that the man discovers his wife is not a virgin? We know that physiological indications of virginity are not trustworthy. And what are the "signs of her virginity" produced to prove her innocence? The so-called "marriage cloth" is usually given as the interpretation, but again, we know that such a thing (or the lack thereof) does not necessarily prove virginity. Perhaps the parents brought out the wedding contract in which witnesses verified their daughter's virginity. But in spite of these enigmas, there are some clear and indisputable facts we glean from this Torah text. First, it was to be the norm that a woman was a virgin when she married. Secondly, not to be a virgin when a woman married was a disgraceful thing, and to defame a virgin of such promiscuous activity drew a stern rebuke. Moreover, if the accusation was found to be true, capital punishment was administered. In other words, it was a capital offense for the woman to have had sexual relations before she was married. (Obviously, there are exceptions, such as the levirate marriage, or the marriage of a widow, but the exceptions do not overturn the rule.) Thirdly, a woman who was found not to be a virgin at the time of her marriage is equated with a harlot: "she has committed an act of folly in Israel by playing the harlot in her father's house." Quite often in the Tanach, the Hebrew word, *zanah*, is used to describe both harlotry (illicit sexual relations, cf. Lev 21:9; Num 25:1;) and prostitution (sex for hire, Gen 38:15; Lev 21:7; Josh 2:1; 6:17, 22, 25). The point is simple: whether sex is merely illicit or put out for hire, it constitutes the same kind of sin—a disregard for the basic structure of male/female relationships set down by God from the beginning.

19 En zij zullen hem een boete opleggen van honderd zilverlingen, en ze geven aan de vader van de jonge dochter, omdat hij een kwade naam heeft uitgebracht over een jonge dochter van Israël; voorts zal zij hem tot vrouw zijn, hij zal haar niet mogen laten gaan al zijn dagen. 20 Maar indien dit woord waarachtig is, dat de maagdom aan de jonge dochter niet gevonden is; 21 Zo zullen zij deze jonge dochter uitbrengen tot de deur van het huis van haar vader, en de lieden van haar stad zullen haar met stenen stenigen, dat zij sterve, omdat zij een dwaasheid in Israël gedaan heeft, hoererende in het huis van haar vader; zo zult gij het boze uit het midden van u wegdoen.

Er zijn een aantal problemen met deze tekst, die geen pasklare antwoorden hebben. Bijvoorbeeld, hoe komt de man tot de ontdekking dat zijn vrouw geen maagd is? We weten dat fysiologische aanwijzingen van de maagdelijkheid niet betrouwbaar zijn. En wat zijn de naar voor gebrachte "tekenen van haar maagdelijkheid" om haar onschuld te bewijzen? De zogenaamde "huwelijksdoek" wordt meestal als interpretatie gegeven, maar nogmaals, we weten dat zoiets (of het ontbreken daarvan) niet noodzakelijk de maagdelijkheid bewijzen. Misschien brachten de ouders het huwelijkscontract naar buiten waarin getuigen de maagdelijkheid van hun dochter verifieerden. Maar ondanks deze raadsels, zijn er enkele duidelijke en onbetwistbare feiten die we uit deze Thora tekst halen. Ten eerste was het de norm dat een vrouw toen ze trouwde maagd was. In de tweede plaats was het een schandelijke zaak voor een vrouw om niet als maagd te huwen, en een maagd wegens dergelijke promiscue activiteit in diskrediet brengen vroeg om een strenge berisping. Als de beschuldiging bovendien bleek waar te zijn, werd de doodstraf toegediend. M.a.w., het was een halsmisdaad voor de vrouw om seksuele betrekkingen te hebben gehad voordat ze getrouwd was. (Uiteraard zijn er uitzonderingen, zoals het leviraats huwelijk of het huwelijk van een weduwe, maar de uitzonderingen doen niets af aan de regel). Ten derde wordt een vrouw, die op het moment van haar huwelijk geen maagd bleek te zijn, gelijkgesteld met een hoer: "ze heeft een daad van dwaasheid in Israël begaan door de hoer te spelen in het huis van haar vader." Heel vaak wordt in de Tenach, het Hebreeuwse woord, *zanah*, gebruikt om zowel hoererij/ontucht (illegale seksuele relaties, zie Lev.21:9; Num. 25:1) als prostitutie (gehuurde seks, Gen.38:15; Lev.21:7; Joz.2:1; 6:17, 22, 25) te beschrijven. Het punt is eenvoudig: of seks alleen maar ongewettigd is of aan een huurprijs werd uitgevoerd, bewerkt het dezelfde soort zonde - een minachting voor de basisstructuur van man-vrouw relaties door God vanaf het begin ingesteld.

Finally, it is clear that the scenario given in this text, in which a woman who was not a virgin on her wedding day is put to death when her sin is discovered, does not describe a prostitute. Had the woman been engaged in prostitution, she could have never presented herself as a virgin on the day of her wedding. The fact that she is discovered not to be a virgin only after the marriage takes place indicates that her former sexual relationship(s) were hidden. In other words, she wasn't regularly standing on the corner. So our text is clearly dealing with sex outside of marriage, which is just as clearly condemned.

But what about the man? Is he also to come to the marriage without prior sexual relations? While the Torah is essentially silent on this, the logic is inescapable. Every time a man has sexual relations with a woman outside of marriage, he has caused her to fall from the expected norm of virginity at her wedding. It takes two to tango. If the woman commits a sin worthy of death (playing the harlot in her father's house), then the man who willingly participated with her is also sinning. The divine order puts the onus upon the woman, because if a woman is chaste, no man will sin with her. One might protest at this, but this is God's divine order of things. It seems to be a fairly well established reality in God's created world that the female attracts the male, and not visa versa. In a society in which all unmarried women adhered closely to the norms set down for her by God, no man would be drawn to commit fornication with a woman. Moreover, where men are concerned that God's ways be lived out in a community, they would never take from a virgin what rightly belonged to her future husband. If they held God's viewpoint, that a woman was to be a virgin on her wedding day, they would never engage in sexual relations with an unmarried woman. In summary, the point is clear in this Torah text: God expects a woman to be a virgin on her wedding day, which means He expects men to also remain chaste. Put simply, God does not allow sexual relations outside of marriage.

It is upon this basis that the writer to the Hebrews states: "Marriage is to be held in honor among all, and the *marriage* bed is to be undefiled; for fornicators and adulterers God will judge" (Heb 13:4).

Ten slotte is het duidelijk dat het scenario in deze tekst, waarin een vrouw die op haar trouwdag geen maagd was ter dood wordt gebracht toen haar zonde wordt ontdekt, geen prostituee beschrijft. Was de vrouw bezig met prostitutie, kon zij zich op de dag van haar huwelijk nooit als een maagd hebben aangediend. Het feit dat pas na het huwelijk ontdekt werd dat ze geen maagd is, geeft aan dat haar vroegere seksuele relatie(s) verborgen waren. M.a.w., ze stond niet regelmatig op de hoek. Dus heeft onze tekst duidelijk te maken met seks buiten het huwelijk, dat even duidelijk wordt veroordeeld.

Maar hoe zit het met de man? Moet hij aan het huwelijk beginnen zonder voorafgaande seksuele relaties? Terwijl de Thora hierover in wezen niets zegt, is de logica is onvermijdelijk. Iedere keer dat een man buiten het huwelijk seksuele relaties met een vrouw heeft, maakte hij haar afvallig van de verwachte norm van maagdelijkheid op haar bruiloft. Voor een tango moet je met twee zijn. Als de vrouw een zonde begaat die de dood verdient (de hoer spelen in het huis van haar vader), dan zondigt met haar ook de man die gewillig daarin meeging. De goddelijke orde legt de verantwoordelijkheid bij de vrouw, want als een vrouw kuis is, zal geen mens met haar zondigen. Men zou hiertegen kunnen protesteren, maar dit is Gods goddelijke orde der dingen. Het lijkt een tamelijk goed gevestigde realiteit in Gods geschapen wereld te zijn dat het vrouwelijke het mannelijke aantrekt, en niet vice versa. In een samenleving waarin alle ongehuwde vrouwen sterk de voor hen door God ingesteld normen aanhangen, zou geen man worden getrokken tot het plegen van ontucht met een vrouw. Bovendien, waar het mannen ter harte gaat dat Gods wegen in een gemeenschap worden beleefd, dan zouden ze nooit van een maagd wegnemen wat terecht haar toekomstige echtgenoot toekomt. Als ze aan Gods kijk vasthouden, dat een vrouw op haar trouwdag een maagd moest zijn, zouden ze zich nooit inlaten met seksuele relaties met een ongehuwde vrouw. Samengevat is het punt in deze Thora tekst duidelijk: God verwacht dat een vrouw op haar trouwdag een maagd is, wat betekent dat Hij verwacht dat mannen ook kuis blijven. Simpel gezegd, God laat seksuele relaties buiten het huwelijk niet toe.

Het is op deze basis dat de schrijver aan de Hebreëen zegt: "Het huwelijk moet bij allen in ere worden gehouden en het *echtelijk* bed moet onbezoedeld zijn; want hoereerders en echtbrekers zal God oordelen " (Hebr. 13:4).

Actually, the text does not have "marriage bed," but only "bed" (*koite*). "Bed" is used as a euphemism for "intercourse." So how is "intercourse" to be "undefiled?" It is undefiled when it is done in accordance with God's guidelines, that is, within marriage as an exclusive relationship between a man and his wife. The verse goes on to make this explicit: "for fornicators (*pornos*) and adulterers (*moichos*) God will judge." Generally, the Greek word *moichos* is reserved for sexual infidelity within marriage. *Pornos*, translated "fornicators," often is the broader word which includes harlotry, prostitution, and all manner of illicit sex. That the writer to the Hebrews includes both words in this verse emphasizes that sexual relations are to be kept within the marriage bond. Thus, "defiled intercourse" is that which occurs outside of marriage; for the "bed" to be "undefiled" means that intercourse is reserved only for a husband and his wife.

This brings up the question of what constitutes a sexual relationship. The idea that God only prohibits intercourse, but other acts of a sexual nature are allowed, is preposterous. If hating someone is on the level of murder, then lusting is likewise on the level of fornication (Matt 5:28). Only the fool thinks that he can engage in sexual behavior, but stop short of intercourse. If one is intent on not burning down his house, he disciplines himself not to play with matches. Moreover, the "clinging to" one's wife, as described in Gen 2:24, involves all of the emotion and romance that leads to this "clinging." The finale of a symphony is worthless without the previous movements, even as the opening movements remain unfulfilled without the finale — a symphony is what it should be only when the opening motifs are culminated in the finale. This is why Paul admonishes those who "burn" to get married (1Cor 7:1-2). If from Paul's perspective sexual relations outside of marriage were permissible, then his words in this passage are meaningless. He would just encourage those who "burn" to fulfill their passions. But it is clear that for Paul, the passions of sexuality are to be fulfilled only in marriage. Indeed, he prescribes marriage as way of curbing immoralities (plural of *porneia*, v. 2). And Paul didn't make this up: he's simply teaching the principles of Torah (Gen 2:24) to the Jewish/Gentile congregations under his care.

Eigenlijk staat in de tekst niet "echtelijk bed," maar alleen "bed" (*koite*). "Bed" wordt als een eufemisme voor "gemeenschap" gebruikt. Dus, hoe kan "gemeenschap" "onbezoedeld" zijn? Die is onbezoedeld, wanneer die in overeenstemming met Gods richtlijnen wordt bedreven, d.w.z. binnen het huwelijk als een exclusieve relatie tussen een man en zijn vrouw. Het vers gaat verder met dit expliciet te zeggen: "want ontuchtplegers (*pornos*) en overspeligen (*moichos*) zal God oordelen". In het algemeen wordt het Griekse woord *moichos* gereserveerd voor seksuele ontrouw binnen het huwelijk. *Pornos*, met "hoereerders" vertaald, is vaak de bredere term die ontucht, prostitutie en allerlei illegale seks omvat. Dat de schrijver aan de Hebreëen beide woorden in dit vers gebruikt, benadrukt dat seksuele relaties binnen het huwelijksverbond moeten blijven. Zo is "bezoedelde geslachtsgemeenschap" die welke buiten het huwelijk plaatsvindt; want het "bed" dat "onbezoedeld" moet zijn, betekent dat geslachtsgemeenschap slechts is voorbehouden aan een man en zijn vrouw. Dit roept de vraag op van wat een seksuele relatie is. De gedachte dat God alleen geslachtsgemeenschap verbiedt, maar dat andere handelingen van seksuele aard toegestaan zijn, is belachelijk. Als iemand hater gelijk staat aan moord, dan staat begeren eveneens gelijk met ontucht (Matt 5:28). Alleen de dwaas denkt dat hij aan seksueel gedrag kan deelnemen en kort voor de geslachtsgemeenschap stoppen. Als men erop gericht is dat zijn huis niet afbrandt, beheerst hij zichzelf door niet met lucifers te spelen. Bovendien vereist het "aanhangen van" een vrouw, zoals in Gen.2:24 beschreven, alle emotie en romantiek die tot dit "aanhangen" leidt. De finale van een symfonie is waardeloos zonder de voorgaande bewegingen, net zo min als de openingsbewegingen onvervuld blijven zonder de finale - een symfonie is het wat het moet zijn, alleen als de openingsmotieven uitmonden in de finale. Dit is waarom Paulus degenen vermaant die "branden" om te trouwen (1Kor. 7:1-2). Als vanuit het perspectief van Paulus, seksuele relaties buiten het huwelijk waren toegelaten, dan zijn in deze passage zijn woorden zinloos. Hij zou degenen die "branden" alleen maar aanmoedigen om hun passies te vervullen. Maar het is duidelijk dat voor Paulus, de hartstochten van de seksualiteit slechts in het huwelijk worden vervuld. Sterker nog, hij beschrijft het huwelijk als manier van het terugdringen van immoraliteit (meerv. van *porneia*, v. 2). En niet Paulus vond dit uit: hij onderwijst gewoon de Tora principes (Gen.2:24) aan de Joodse/niet-Joodse gemeenten onder zijn hoede.

But someone might bring up this scenario: a single man lives a life of immorality, and then comes to faith in Yeshua. He meets a single woman who has also lived immorally, and only recently has come to faith. Since both of them have already been sexually active, what difference does it make if they engage in sexual relations without being married? Well, it makes a big difference.

First, once we come to acknowledge our sin and trust by faith in the cleansing work of Messiah, we *turn from our former way of life*, and strive to walk according to God's norms. We've already established that God does not allow sexual relations outside of marriage, and so these new believers should strive to live out this precept in their newly born faith. They should accept the principle that the "bed should be undefiled," meaning that it is reserved for marriage.

Secondly, believers in Yeshua must realize that no one lives unto themselves. Having come into the family of God, they have a responsibility to live in a way that exemplifies God's standards. God considers marriage holy, and He has taught us that He wants those who marry to remain sexually pure until they marry (Deut.22:13ff). So it becomes the responsibility, and the privilege, of those who are His children to live in accordance with His revealed will.

Thirdly, if when a person becomes a believer, "the old things have passed away, behold, new things have come" (2Cor 5:17), there is a very real sense of starting over again. The old person has been crucified with the Messiah, and the new person has been recreated (Rom 6:6; Col 3:10). This means that there is a fresh start, and new life in which the ways of God can be lived out. In this sense, those who have been saved from a life of immorality have the privilege of starting over. In a sense, if and when they do marry, they come to their partner as having "all things new."

Fourthly, chastity before marriage demonstrates the ability to say "no" to the flesh. If the single man or woman demonstrates his or her ability to abide by God's standards of morality before they are married, their spouse can be confident that faithfulness within the marriage can be achieved. But if one is willing to share the intimate relationship of sex before marriage, there often remains the nagging doubt whether faithfulness

Maar iemand zou dit scenario kunnen aanbrengen: een mannelijk vrijgezel leeft een leven van immoraliteit en komt dan tot geloof in Yeshua. Hij ontmoet een vrijgezel vrouw die ook immoreel heeft geleefd en pas onlangs tot geloof is gekomen. Welk verschil maakt het uit als zij een seksuele relatie aangaan zonder getrouwd te zijn, aangezien beide reeds seksueel actief zijn geweest? Nou, het maakt een groot verschil. Ten eerste, eens we tot erkenning van onze zonden komen en door het geloof vertrouwen in de reinigende werk van de Messias, keren we ons af van onze vroegere manier van leven, en streven ernaar om volgens Gods normen te wandelen. We hebben al vastgesteld dat God seksuele relaties buiten het huwelijk niet toestaat, en dus moeten deze nieuwe gelovigen streven naar een leven vanuit dit voorschrift in hun pasgeboren geloof. Zij moeten instemmen met het principe dat het "bed onbevlekt moet zijn", wat betekent dat het voor het huwelijk is voorbehouden. Ten tweede moeten gelovigen in Yeshua beseffen dat niemand voor zichzelf leeft. Gekomen in de familie van God, hebben zij een verantwoordelijkheid om op een manier te leven welke Gods normen weergeeft. God beschouwt het huwelijk als heilig, en Hij heeft ons geleerd dat Hij wil dat mensen die trouwen seksueel zuiver zijn totdat ze trouwen (Deut.22:13vv). Het wordt dus de verantwoordelijkheid en het voorrecht van degenen die Zijn kinderen zijn, om in overeenstemming met Zijn geopenbaarde wil te leven. Ten derde, wanneer een persoon een gelovige wordt, "de oude dingen zijn voorbijgegaan, ziet, nieuwe dingen zijn er gekomen" (2Kor.5:17), is er een zeer reële gevoel van opnieuw beginnen. De oude mens werd gekruisigd met de Messias, en de nieuwe persoon werd herschapen (Rom. 6:6; Col.3:10). Dit betekent dat er een frisse start is en een nieuw leven waarin de wegen van God beleefd kunnen worden. In deze zin hebben degenen die van een leven van immoraliteit gered worden, het privilege van herbeginnen. In zekere zin, indien en wanneer zij trouwen, komen ze tot hun partner als "alle dingen nieuw" hebbend. Ten vierde toont kuisheid vóór het huwelijk het vermogen om "nee" te zeggen tegen het vlees. Als de alleenstaande man of vrouw zijn of haar vermogen demonstreert om zich aan Gods moraalnormen te houden voordat ze getrouwd zijn, kan hun echtgenoot ervan overtuigd worden dat trouw binnen het huwelijk haalbaar is. Maar als men bereid is om de intieme seksrelatie vóór het huwelijk te delen, blijft er vaak de knagende twijfel

can be maintained after marriage. After all, if one was willing to engage in sexual relations outside of marriage, what confidence is there that he or she will be able to remain sexually faithful within marriage?

Finally, the whole point of marriage as God has ordained it, is that the union between a man and his wife is to be a divinely prescribed picture of His relationship with His chosen people (cf. Eph 5:32). The passions of sexual relations are God-given: they demonstrate His own passion for His bride. Likewise, as those who are chosen to be His people, our longing is for Him and for Him alone. Sexual relations within marriage portray this covenant relationship well. But sexual relations outside of marriage entirely ruin the picture. Sex is to be a seal of covenant love and commitment, not a fulfilling of one's own passions. Furthermore, one of the natural results of sexual relationships is children. In God's plan, the joining of husband and wife demonstrates the oneness of the Creator Himself. When man and woman become one, they are able to create children. In this way, marriage pictures the creative work of God, and exemplifies God's oneness: "the two shall become one" (*echad*, the same word used in the *Shema* [Deut 6:4] of God). The oneness of a husband and his wife is dramatically realized in their children. While the children are clearly different from their parents, they nonetheless partake of the "image" of their parents (cf. Gen 5:3). God has given marriage, the sexual relationship within marriage, and the gift of children, as a clear revelation of Himself. Once again, sex outside of marriage ruins that picture. The Apostolic teaching, that marriage was given as a revelation of Messiah's relationship to His bride (His chosen people), is not something new. It is based upon the many times in the Tanach that Israel is viewed as the wife of God (e.g., Jer.31:31-34). The message of the prophets is replete with language of infidelity on the part of Israel — she has committed spiritual adultery by pledging allegiance to foreign gods. The whole book of Hosea is predicated upon the fact that God sees His relationship with Israel as a marriage.

of trouw na het huwelijk kan worden volgehouden. Immers, als men bereid was tot seksuele relaties buiten het huwelijk, welk vertrouwen is er dat hij of zij in staat zal zijn om binnen het huwelijk seksueel trouw te blijven?

Ten slotte is het hele punt van het huwelijk, zoals God het heeft verordend, dat de eenheid tussen een man en zijn vrouw een goddelijk voorgeschreven beeld is van Zijn relatie met Zijn uitverkoren volk (vgl. Ef.5:32). De hartstochten van seksuele betrekkingen zijn door God gegeven: zij laten iets van Zijn passie voor Zijn bruid zien. Evenals degenen die gekozen zijn om Zijn volk te zijn, is ons verlangen voor Hem en voor Hem alleen. Seksuele relaties binnen het huwelijk geven een goed beeld van deze verbondsrelatie. Maar seksuele relaties buiten het huwelijk verpesten het beeld volledig. Seks moet een zegel van verbondsliefde en toewijding zijn, niet een vervulling van iemands eigen passies. Bovendien zijn kinderen een van de natuurlijke resultaten van seksuele relaties.

In Gods plan, blijkt uit de verbinding van man en vrouw de eenheid van de Schepper Zelf. Wanneer man en vrouw één worden, zijn ze in staat om kinderen te creëren. Op deze manier is het huwelijk een afbeelding van het creatieve werk van God en illustreert het de eenheid van God: "de twee zullen één (*echad*, hetzelfde woord dat in de *Shema* [Deut.6:4] van God gebruikt wordt) worden". De eenheid van een man en zijn vrouw is dramatisch gerealiseerd in hun kinderen. Terwijl de kinderen duidelijk verschillend zijn van hun ouders, hebben ze toch deel aan het "beeld" van hun ouders (vgl. Gen 5:3). God heeft het huwelijk gegeven, de seksuele relatie binnen het huwelijk, en de gave van kinderen, als een heldere openbaring van Hemzelf. Nogmaals, seks buiten het huwelijk verwoest dat beeld. De apostolische leer, dat het huwelijk werd gegeven als een openbaring van de relatie van de Messias tot Zijn bruid (Zijn uitverkoren volk), is niet iets nieuws. Het is gebaseerd op de vele malen in de Tenach dat Israël als de vrouw van God wordt beschouwd (bijv. Jer.31:31-34). De boodschap van de profeten staat vol met taal van ontrouw van de kant van Israël – zij heeft geestelijk overspel gepleegd door getrouwheid te beloven aan vreemde goden. Het hele boek van Hosea is gebaseerd op het feit dat God zijn relatie met Israël als een huwelijk ziet.

Thus, from the very beginning (Gen.2:24), marriage is instituted by God as a revelation of His relationship with His chosen people. Unfortunately, societies that have not accepted God's norms for male/female relationships have always fallen into sexual immorality. This is devastatingly true of our own modern society. The norm in our modern world is that young adults engage in sexual relations. That has become the rule — chastity is the exception. As we live in this immoral society, we cannot help but be affected by it. Yet we are called to be "in the world, but not of the world"

1John 2:15 Do not love the world nor the things in the world. If anyone loves the world, the love of the Father is not in him 16 For all that is in the world, the lust of the flesh and the lust of the eyes and the boastful pride of life, is not from the Father, but is from the world.

Perhaps one of the most significant ways that we can be a light to the world is to affirm God's norms in the area of sexual relations, and to put marriage back into the realm of "sacred" where it has always been in God's estimation.

Dus vanaf het allereerste begin (Gen. 2:24), is het huwelijk door God ingesteld als een openbaring van Zijn relatie met Zijn uitverkoren volk. Helaas zijn samenlevingen, die Gods normen voor man-vrouw relaties niet geaccepteerd hebben, altijd in seksuele immoraliteit gevallen. Dit is rampzalig waar voor onze eigen moderne samenleving. In onze moderne wereld is de norm dat jonge volwassenen met seksuele relaties bezig zijn. Dat is de regel geworden – kuisheid is de uitzondering. Omdat we in deze immorele samenleving leven, worden we er hoe dan ook door beïnvloed. Toch zijn we geroepen om "in de wereld, maar niet van de wereld" te zijn.

1Johannes 2:15 Heb de wereld niet lief, noch de dingen in de wereld. Als iemand de wereld liefheeft, is de liefde van de Vader niet in hem 16 Want al wat in de wereld is, de begeerte van het vlees en de begeerte van de ogen en de opschepperige trots van het leven, is niet uit de Vader, maar is uit de wereld.

Gods normen bevestigen op gebied van seksuele relaties, en het huwelijk terug in de sfeer van "heilig" brengen wat het altijd is geweest in Gods waardering, is misschien wel een van de belangrijkste manieren om een licht voor de wereld te zijn.